

Kucan - Bulak Dokumacıları Lenin'i Kutluyorlar

Türkçe söyleyen CAN YÜCEL

ŞİİR ÇEVİRME OLANAĞI

*Bir başka dile çevrilirken, şiire oldum-bittim,
zararı dokunan birşey varsa, o da çeviricilerin
şilri çevirmeğe haddinden fazla özenmelidir.
Belki de ozanın düşüncelerini ve davranışını
çevirmekle yetinilmelidir. Aslının ritminde yer alan
şey, yazarın davranışının bir ögesidir, onu
çevirmelidir, hepsi o kadar.*

Bertolt Brecht

Lenin yoldaş anılıyor, kutlanıyor sıklık,
Kutsanıyor tasvirleri, heykelleri dörtbir yanda
Kentler kuruluyor, bebeler doğuyor adına,
Yetmişiki dilde söylevler çekiyorlar onun için,
Toplantılar, gösteriler düzenleniyor Şangay'dan
Chicago'ya.

Ama Kucan-Bulak diye bir köy var
Güney Türkistan'ın bir bucağında
Ora dokumacılarının Lenin'i anışı da
Değer anılmağa.

Kucan-Bulak dediğin yirmi hâne,
Yirmi hânedede elli dokumacı
Tezgâh başında, bütün gün işte,
Par par eder eli ayağı;
Paydosla bitmez ki lâkin sıtma nöbeti...
Köyün tek lâmbalı yeri istasyon,
Akşamları iner onun da üstüne
Bir sivrisinek bulutudur ışıklarla
Eski deve mezarlığının ardındaki bataktan.

Onbeş günde bi uğrayan tiren
Su getirir, tütün getirir kentten,
Bi de haber getirdi bu sefer:
Lenin'i anma günü eli kulağındaymış meğer.
Bunun üzerine Kucan-bulaklılar da,
O yok-yoksul dokumacılar
Köy meydanına Lenin yoldaşın
Alçıdan bir büstünü dikmeğe karar verirler.
Büst için para toplamağa gelince sıra,
Elli dokumacının ellisi de orda,
Çıkarıp yedi-veren nakışlı keselerinden
Binbir çileyle kazanılmış kapeklerini,
O, paraları değil ,insanları sayan sayman,
Kızıl Ordu Onbaşı Stepa Gamalev'in gözleri
Dalar o göçük keselere dalan,
Ve kendine doğru titriye titriye uzanan
İncecik ve sapsarı parmaklara,
Ve bilir ki onların böyle titremeleri
O binbir çileyle kazandıkları kapekleri
Esirgediklerinden değil, sıtmadan;
Fırlar hemen ayağa,
Ve büst için toplanan parayla
O güzelim elleri böyle par-par titreten,
O zehirli sıtmaya neden
O kahrolası sivrisineklerin üreyip geldiği
O eski deve mezarlığının ardındaki batağı
Kurutmak için mazot satınalmağı önerir;
Ve der ki: Kucan-Bulak'daki sıtmayı altetmek,
O, ömrünü insanoğluna zararlı sivrisinekleri
Ortadan kaldırmağa adanmış olan
Lenin'in anısını kutlamakta
Lenin'in anısına büst dikmekten
Daha Leninist bir harekettir.
Öyle karar verilir. Ve kutlama gününde
Elli dokumacının ellisi de orda,
Birbiri ardisıra, sırtlarında
Mazot dolu bidonlar,
Gidip eski deve mezarlığının ardındaki batağa,
Lenin'i kutlarken kendilerini mutlamağa
Ve kendilerini mutlarken Lenin'i kutlamağa
Ve böylece Lenin'i,
Yâni ömrünü insanoğluna zararlı sivrisinekleri
Öldürmeğe adanmış olan Lenin yoldaş
Nasıl iyi anladıklarını saptamağa,
Sırtlarındaki bidonlardan o Leninist mazotu
Boşaltırlar sivrisineklerin yatağına...